

НАШ СПОРТ

1948

Београд.

НАШ СПОРТ

У 1948 ГОДИНИ

ИЗДАЊЕ ★ НАШЕГ СПОРТА ★

КРОЗ ОПШТЕ ФИЗИЧКО
ВАСПИТАЊЕ ЈАЧАМО ТЕЛО
И ДУХ НА ИЗГРАДЊИ НАШЕ
ЗЕМЉЕ И ОДБРАНУ ЊЕНЕ
НЕЗАВИСНОСТИ

П ОДИГНИМО НАШ СПОРТ
НА ВИСИНУ КОЈА ЈЕ
ДОСТОЈНА НОВЕ
ЈУГОСЛАВИЈЕ

Југославија спада међу оне европске земље које имају све услове за упражњавање свих врста зимских спортова, а нарочито смучарства. Велики број високих планина скоро у свим крајевима наше земље пружа велике могућности за развој смучарског спорта. Планине у Словенији, Хрватској, Србији и Херцеговини, Црној Гори и Македонији имају много терена за смучање са довољно снега у току четири, па и више месеци. По лепоти терена и великој количини снега нарочито за издвајају Словенија и Македонија (Шар Планина).

Због тога су Југословени били једни од првих од народа Средње Европе који су на ноге ставили даске — да би се помоћу њих кретали по дубоком снегу. Најстарије смучке нађене у Југославији имају преко 600 година, а можда чак и хиљаду. Кад се говори о историји нашег смучарства значајно је истаћи да југословенски народи имају своју реч за даске којима се иде по снегу — СМУЧКЕ. Остали европски народи углавном се служе с две речи: у словенским земљама — ЛИЖИ, а у осталим земљама — СКИ, или речима које су изведене од ње. Све ово говори о великим традицијама које у Југославији има смучарство.

Међутим, спортско смучарство у Југославији, у поређењу с осталим европским земљама, врло је младо. Оно је почело да се развија тек око 1920 године, кад су одржана и прва смучарска такмичења државног значаја. У даљем развоју смучарства, све до данас, разликују се два периода. Између два светска рата спортско смучарство је имало веће разmere једино у Словенији и неким деловима Хрватске и Босне. У осталим крајевима наше земље смучарство је служило само као забава богаташима. Режим старе Југославије нијесмучарству поклањао скоро никакву пажњу, тако да је она била једна од најзаосталијих земаља у Европи по техничким средствима која се користе као помоћ за подизање квалитета смучара. У Југославији пре Другог светског рата није постојала ниједна смучарска успињача.

Југословенски смучари су на такмичењима у земљи и иностранству ипак постигали добре резултате, што је резултат њиховог талента, борбености и залагања.

У физкултурном покрету нове Југославије смучарски спорт је добио достојно место. Он је постао један од најважнијих спортова. Народна власт ставила је на располагање нашим смучарима значајна материјална средства, тако да је смучарство данас један од најпопуларнијих спортова не само у Словенији, него и у свим осталим крајевима наше земље, а нарочито у Србији, Македонији и Босни. Тоже су нарочито допринеле смучарске станице. Обновљен је већи број смучарско-планинарских домова, саграђена је успињача у Крањској Гори, а довршавају се успињаче на Шар-Планини и код Загреба. Граде се нове и обнављају старе смучарске скакаонице и стазе за спуст и слалом. Изградњом клизалишта и нове скакаонице од 80 метара, Планица је постала највећи зимско-спортски центар Југославије. Тамо сад могу да се одржавају такмичења највећих размера у свим зимским спортовима.

Користећи материјалне услове које им је ставила на располагање држава, југословенски смучари и клизачи постигли су од ослобођења видан напредак али они треба још доста да раде да би у овој грани спорта постигли високи квалитет, који данас имају југословенски спортисти у неким другим спортским гранама.

ПЛАНИЦА

Историја нашег смучарства

У долини Тамар испод масива Јаловец (2.693 м.) налази се велика скакаоница на Планици — највећа смучарска скакаоница на свету. Њен положај је јединствен и по лепоти природе и по снежним условима. Долина Тамар се налази на 1.000 метара надморске висине. Захваљујући високим планинама, и врховима Јулијских Алпа који је окружују долина је заштићена од ветрова и има ниску температуру, тако да се снег у њој задржава редовно до краја марта.

Грађење скакаонице почело је још 1932 године, али тада још нико није знао да ће Планица бити јединствена скакаоница у свету по својој величини и да ће она први пут у историји смучарства омогућити човеку да са смучкама прелети сто и више метара. Грађење велике скакаонице на Планици поверено је инжењеру Блоудеку, који је овај посао извршио савесно и са љубављу.

Три фазе изградње Планице

Први Блоудекев задатак био је да сагради скакаоницу од 70 метара. Међутим, на такмичењима у свету већ су постигнути скокови преко 80 метара. Због тога је Блоудек предложио да се на Планици изгради једна велика скакаоница, која ће омогућити постизање новог светског рекорда. Пошто дотад ми нисмо имали

никаких искуства у грађењу великих скакаоница, Блоудек је своју скакаоницу градио поступно, вршећи стално испитивања.

Прва скакаоница, на којој је одржано и прво такмичење 1934 године, била је саграђена само од земље и снега. На таквој скакаоници Норвежанин Биргер Руд постигао је нов светски рекорд (први светски рекорд на Планици) скоком од 92 метра. Блоудекова идеја је победила, а са њом и велика скакаоница на Планици. За такмичење 1935 године Блоудек је повећао димензије скакаонице, али још није отпочео грађење дефинитивне конструкције, јер је желео да буде још сигурнији у линији, димензијама и пропорцијама које је поставио на својој скакаоници. Он се већ обавезао да сагради скакаоницу за скокове од 120 метара. Велика скакаоница на Планици дефинитивно је завршена 1936 године. Отад до данас на Планици је 13 пута обаран светски рекорд, док није у марту 1948 године постигнута невероватна даљина — 120 метара.

Димензије и подаци о грађењу скакаонице

Велика скакаоница на Планици тако је вешто и зналачки смештена да њене огромне димензије, које се пружају на падини брда Мецесно-

Велика скакаоница у Планици на којој се постављају светски рекорди у смучарским летобима

већ нимало не кваре лепоте природе, нити се својом величином намећу гледаоцима. Оне га импресионирају изванредном линијом залетишта и доскока. Скакаоница је постављена на терену који има висинску разлику 150 метара. Планини старт скакаонице (има их три) налази се 154 метра изнад истека, места на коме се скакач после завршеног лета зауставља. Залетиште је дуго 146 метара, ширина се креће од 3 до 5 метара, а нагнуто је под углом од 34 степена. Дужина доскочишта износи 124 метра, ширина се креће од 20 до 26 метара, а дужина прелазног лука је 56 метара. Доскочиште је нагнуто од 30 до 40 степени. Дужина истека је 100 метара, а ширина 50 метара. Према коме, површина истека одговара отприлике једном фудбалском игралишту. Укупна дужина скакаонице износи 426 метара.

За грађење велике скакаонице на Планици ископано је 5.800 кубних метара земље и камена, а дрвена конструкција, која у залетишту достиже висину 14 метара, саграђена је од стогодишњих смрека са врха Мецесновца. За целу скакаоницу било је потребно 17 вагона смрековог дрвета. На радовима око изградње скакаонице била су запослена 204 радника, који су завршили посао за 60.000 радних сати.

Скакаоница на Планици — творац нове дисциплине смучарских скокова

На великој скакаоници на Планици скакање се не изводи на принципима на којима се скаче на мањим и већим скакаоницама у свету. Велика брзина коју скакач постиже на мосту у тренутку отскока (преко 100 километара на час) омогућује скакачу да помоћу смучки и одговарајућег положаја тела користи велики притисак ваздуха, и помоћу вакума који се ствара иза смучки и скакачевог тела једри кроз ваздух. Скакач на Планици, приликом скока преко 100 метара, постиже већу висину него што је имао у почетку скока, а приликом губљења правца за време трајања скока он крмани рукама. Није редак случај да скакач за време скока скрене лево или десно од правца скока неколико мета-

ра и да се поново врати на првобитни правац. Ови нови елементи, који су уочени приликом скакања на Планици, омогућили су стварање нове дисциплине смучарског спорта — смучарске летове.

За 28 година југословенски рекорд поправљен је за 100 метара

Велика скакаоница на Планици има нарочити значај за развој и унапређење смучарског спорта у нашој земљи. Југословенски скакачи са смучкама, захваљујући баш великој скакаоници на Планици, забележили су досад невиђени развој у току релативно кратког времена. За само 28 година југословенски рекорд у дужини скока поправљен је за 100 метара, а југословенски скакачи уврстили су се у ред најбољих. На првом такмичењу, 1921 године на Бохињу, први југословенски скок са смучкама на скакаоници од 15 метара износио је само 9 метара. Постигао га је Јоже Погачар.

Отада су југословенски смучари стално напредовали. 1933 године је Франц Палме на светском првенству у Инсбруку постигао 50 метара. Он је скочио 51 метар. На првом такмичењу на Планици 1934 године. Албин Новшак поправио је рекорд на 66 метара, а 1936 године постигао је 89,5 метара и стао у ред малог броја смучара који су дотад успели да пребаце 80 метара. Југословенски скакачи први пут су достигли даљину 100 метара 1941 године. Руди Финжгар и Албин Новшак постигли су два сјајна резултата, 101 и 103 метра, али су обојица приликом скока додирнули снег руком, тако да им ови

резултати нису признати као рекорд. Финжгар је 1947 године постигао нов рекорд — 102 метра, а прошле године је Јанез Полда поставио југословенски рекорд — 109 метара. То је пут развоја југословенских скакача, који су од 1921 године поправили свој рекорд за пуних 100 метара.

Будућност Планице

Пре рата, за време старе Југославије, инжењер Блоудек и његови

сарадници нису имали подршку тадашњих власти нити су њихови планови наилазили на разумевање. Они су се стално борили са материјалним тешкоћама, које су их спречавале да потпуно остваре своју замисао и долину Тамар на Планици претворе у највећи зимско-спортски центар Југославије.

У новој Југославији народна власт пружа физкултурни и физкултурном покрету велике могућности. Петогодишњим планом је за изградњу физкултурних објеката предвиђено 900 милиона динара. Из ове суме већ су отворени кредити Физкултурном савезу Словеније и омогућено Блоудеку да на Планици изгради зимски спортски центар.

После ослобођења, велика скакаоница на Планици претрпела је генералну оправку, пошто су је Немци својом нестручношћу и болесном амбицијом потпуно покварили. Данас се у долини Тамар, у непосредној близини велике скакаонице налазе још три скакаонице од 25 до 50 и 80 метара. Саграђено је и велико клизалиште, на коме ће бити леда у току четири зимска месеца. Одлични терени у Крањској Гори за даљинско трчање и алпску комбинацију омогућиле већ ове године на Планици свестрану зимско-спортску приредбу.

Будућност Планице је обезбеђена. Планица ће се несметано развијати.

РЕЗУЛТАТИ

1934 године

Од 80 до 90 метара 17 летова
од 90 до 100 метара 2 лета
Укупно постигнуто од 80 до 100 метара 19 летова (4 с. п.). Биргер Руд (Норвешка) постигао је светски рекорд — 92 метра. Албин Новшак постигао је југословенски рекорд од 66 метара.

1935 године

Од 80 до 90 метара 38 летова
од 90 до 100 метара 15 летова
Укупно постигнуто од 80 до 100 метара 43 лета (3 с. п.). Рендар Андерсен (Норвешка) постигао је светски рекорд од 99 метара. Бого Шрамел постигао је југословенски рекорд од 72 метра.

1936 године

Човек је привиут успео да са смучкама прелети 100 метара.

Укупно постигнута од 80 до 101 метар 24 лета (2 с. п.). На овом такмичењу постигнут је нов светски рекорд - 101 метар.

Албин Новшак постигао је југословенски рекорд од 89,5 метара.

1938 године

Од 80 до 90 метара 13 летова

Од 90 до 100 метара 9 летова

Од 100 до 107 метара 5 летова

Укупно постигнута од 80 до 107 метара 27 летова (1 с. п.).

На овом такмичењу постигнут је нов светски рекорд од 107 метара.

1940 године

Од 80 до 90 метара 58 летова

Од 90 до 100 метара 32 лета

Од 100 до 110 метара 3 лета

Укупно постигнута од 80 до 110 метара 93 лета (3 с. п.).

1941 године

Од 80 до 90 метара 36 летова

Од 90 до 100 метара 50 летова

Од 100 до 110 метара 43 лета

Од 110 до 116 метара 3 лета

Укупно постигнута од 80 до 118 метара 132 лета (18 с. п.).

На овом такмичењу постигнут је нов светски рекорд од 118 метара.

Албин Новшак постигао је најдужи југословенски скок — од 103 метра.

1947 године

Од 80 до 90 метара 44 лета

Од 90 до 100 метара 19 летова

Од 100 до 109 метара 7 летова

Укупно постигнута од 80 до 109 метара 67 летова (6 с. п.).

Руди Финжгар постигао је нов југословенски рекорд од 102 метра.

1948 године

14 марта Јанез Полда је први човек који је са смучкама прелетео 120 метара.

од 80 до 90 метара 58 летова

од 90 до 100 метара 73 лета

од 100 до 110 метара 33 лета

од 110 до 121 метра 7 летова

Укупно је постигнут од 80 до 121 метар 171 лет (65 с. п.).

Југословен Јанез Полда постигао је нов југословенски рекорд од 109 метара.

Фриц Чанен постигао је нов светски рекорд од 120 метара

Укупно

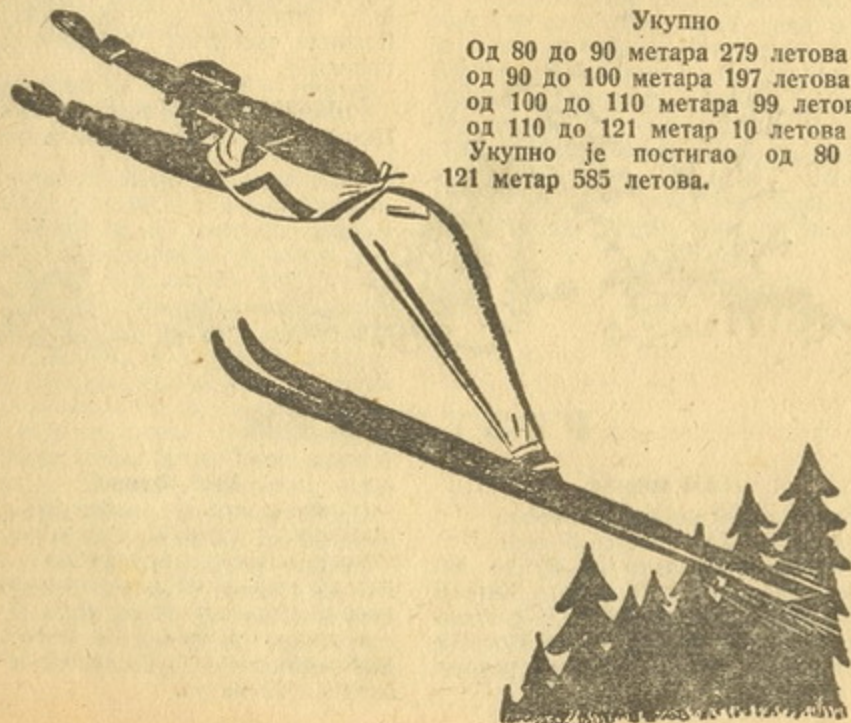
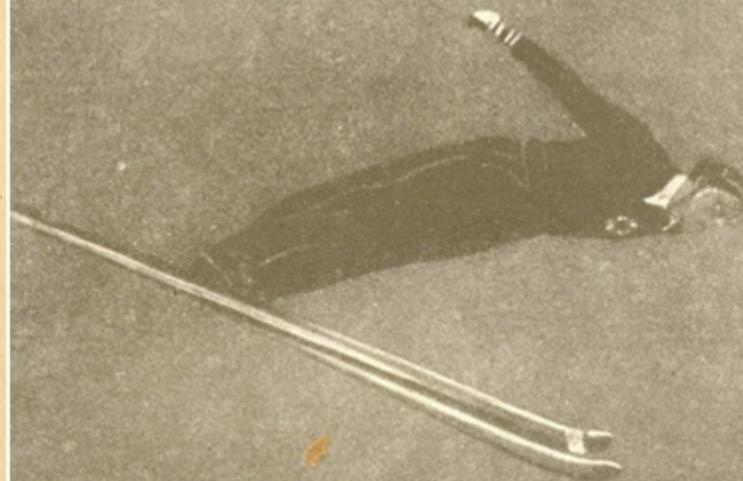
Од 80 до 90 метара 279 летова

од 90 до 100 метара 197 летова

од 100 до 110 метара 99 летова

од 110 до 121 метар 10 летова

Укупно је постигао од 80 до 121 метар 585 летова.

Јанез Полда, југословенски рекордер у смучарским летовима, снимљен за време скока од 120 метара

Изградбени лет

Планица, 14 март 1948

Од раног јутра 14 марта специјални и редовни возови почели су да стижу на станицу Ратече — Планица. Река људи непрестано је пролазила по смрзнутој кори још дебелог снега. Сви који су рачунали да стигну на Планицу на званично такмичење у смучарским летовима, још синоћ су дознали ванредне резултате који су постигнути на јучерашњем тренингу. Они су знали сваки детаљ као да су и сами присуствовали.

На судиском торњу, код велике скакаонице стајала је табла са ознаком 111 метара. То је био резултат који је јуче на тренингу постигао Швајцарац Блум. Ипак, много се више говорило о Југословену Полди.

— Данас ћеш видети Полду! Он се чува за званично такмичење, — убедљиво је говорио стари Словенац из Мојстране, Полдиног родног места.

— Прошло је време када смо се ми дивили страним скакачима. Данас ће се они дивити нашим, — сложила се и група младих скакача, која је јутрос, још у седам часова, заузела место под буквама поред доскока.

После девет часова први зраци сунца обасјали су велику скакаоницу. Ноћ је била хладна и снег се смрзао. Сакакаоница је личила на горо-стаса, који се пружио преко огранка Мецесовца. Велика државна застава на врху лагано се лепршала, а од ње се спуштала ка мосту танка бела линија. То је било залетиште. Доскок је личио на циновски водопад, који се сурвава у истек. Жива

потковица од 15.000 људи била је већ под скакаоницом.

Први скок био је преко 100 метара

Такмичење у смучарским летовима почело је у 9.45 часова. Скакаоница је отворена почасним спустом низ доскок најбољих југословенских алпских смучара. Тине Мулеј, овогодишњи државни првак у алпском смучању, Матевж Луканц и Маријан Магушар спустили су се са државном и двама фискултурним заставама.

Такмичење су отворили швајцарски скакачи. Скакаоница је добро припремљена. Снег најбољег квалитета, дан сунчан, без иједног облака. Са највишег старта први је пошао швајцарски скакач Блум. Одличним стилем постигао је 102 метра. Први скок, а већ пребачена мета од 100 метара! Тај лет је тек наговестио велику борбу која је тада почела и трајала преко 80 минута. Штумп и Цурбриген (Швајцарци) постижу такође одличне резултате од 99 и 100 метара. Осећа се да су они били под утиском велике брзине, која је на мосту постизала и 100 км на сат; приликом доскока додирују снег руком, тако да се њихови скокови рачунају као падови. Последњи Швајцарац био је Банек, који је прелетео 105 метара.

После Швајцараца дошао је на старт Југословен Финжгар. Настало је комешање међу гледаоцима. Постављало се питање да ли ће Финжгар поновити свој прошлогодишњи успех? Гибањем тела за време залета он је желео да повећа брзину и надмаши Чанена. Није успео. Постигао је 97 метара, с дохватом снега руком. За њим скаче Залокар, први

од четворице младих југословенских скакача, којима је данашње такмичење на великој скакаоници прво у њиховој смучарској каријери. Одличним скоком он је постигао потребну висину и доскочио до мете од 102 метра. Његов данашњи резултат бољи је од јучерашњег за пуних двадесет метара! Изненађен даљином и великим притиском ваздуха који га је дизао увис, он је приликом доскока сео на смучке, тако да се и његов резултат рачуна као пад.

Затим скачу Французи. Данас боље него јуче. Први је Ликини, који постиже нови француски рекорд преко 100 метара — 105 метара. То је био резултат првог Француза који је успео на Планици са смучкама да прелети више од 100 метара. Одушевљење француских скакача прекинуо је спикер који је објавио:

— На старту је Шарле, Француска!

— 107 метара! — објавиле су судије после његовог скока. Чанен је био побеђен. Французи се радују

Њихов рекорд побољшан је још за два метра.

После неколико скокова југословенских скакача, са дугог залетишта стартовао је Межик. Он није у зео пун залет. Његов скок био је права егзибиција. Такве скокове видели смо једино код Норвежана. Одличан одраз, а затим отскок, тако да му је горњи део тела био паралелан са смучкама, а смучке са до-скочиштем. Испружене ноге затварале су оштар угао са смучкама, који још нико није постигао на такмичењу. Лет кроз ваздух био је веома сигуран. Равномерно, лагано махање руку, које је личило на пливање, давало је његовом скоку изванредну елеганцију. Лаким телемарком доскочио је тачно на 100 метара. Тако је Межик надмашио Чанена и све остале Швајцарце. Стефен, вођа швајцарске екипе и међународни судија за скокове рекао је:

— Ово је био одличан скок!

Полдин рекорд

Спикер је преко звучника објавио:

— На старту је Јанез Полда, Југославија!

Гледаоци су се прво утишали а одмах затим проломно се буран пљесак. Чули су се повици: "Полда! Полда!"

Полда је у одличној форми. Јуче је на тренингу са другог залетишта постигао 103 метра, а данас је стао на врх скакаонице. Неколико минута 15.000 гледалаца је викало из свег гласа јаче и гласније него на фудбалским утакмицама после постигнутог гола! Они су желели да Полда надмаши Швајцарца и у дужини скока.

Црна тачка са врха скакаонице спуштала се великом брзином по залетишту. Полда је стартовао. У

потпуној тишини, јер су сви одједном заћутали. Гледаоцима као да је стао дах. Невероватном брзином Полда је јурно према мосту. Отскок — онда лет какав још нико дотада није видео!

Држао је смучке чврсто једну уз другу, тело му је било погнуто далеко напред. А велики притисак ваздуха стално му је повећавао висину. Летео је изнад смрека и букава, које се налазе око скакаонице. Иако је прелетео 50 метара, висина му је стално расла. Рукама готово није махао, већ је "пливао" све даље и даље. Прелетео је мету од 100 и 105 метара, био је већ над таблицом која је обележавала 110 метара!... Чанен и Шарле су били побеђени. Прелетео је и 115 метара. Рекорд! Пред њим је био светски рекорд. Граница велике скакаонице на Планици данас је 120 метара. Он је доскочио тачно на 120 метара!

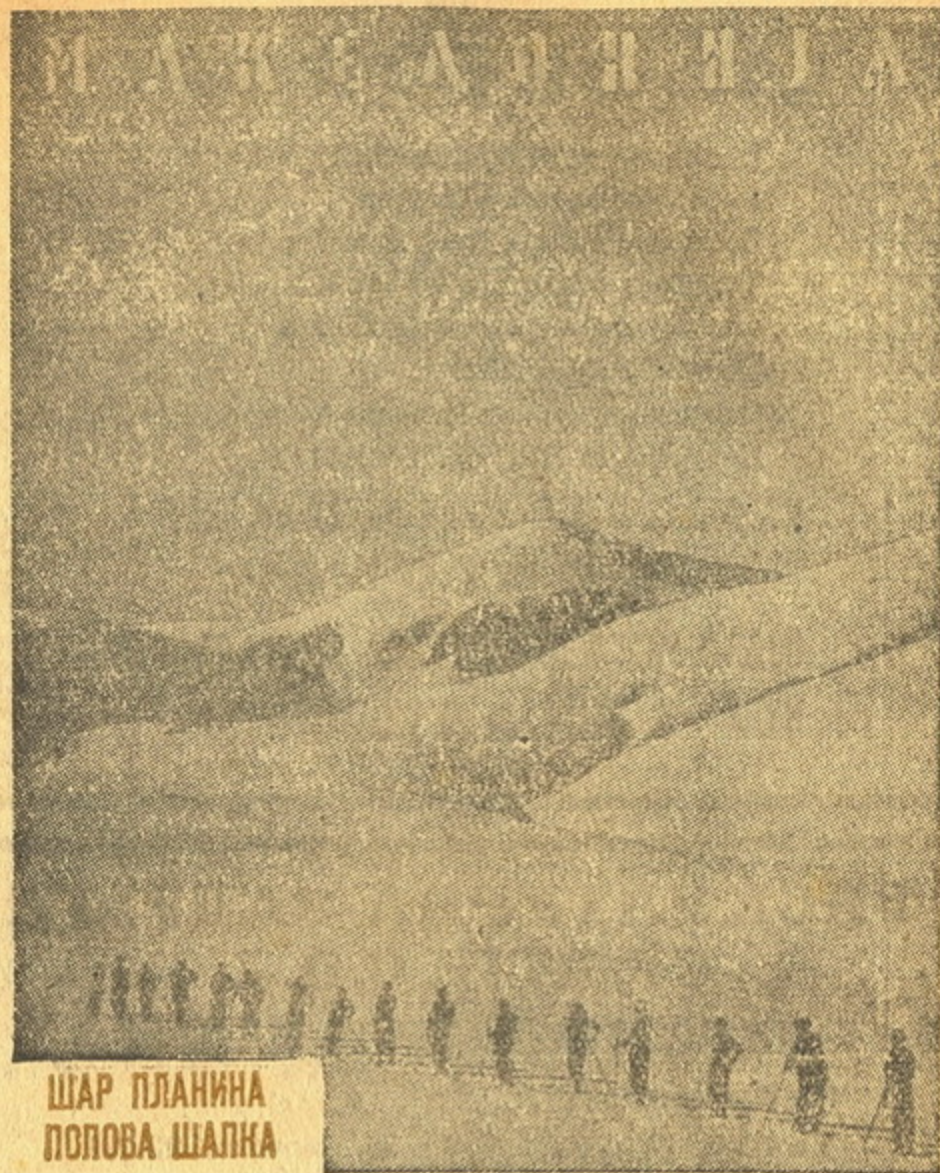
Југословен Јанез Полда први је човек на свету који је на смучкама прелетео 120 метара.

Одушевљење на Планици обузело је хиљаде гледалаца. Полди су први притрчали његови другови скакачи и неколико Француза и Швајцараца, који су се налазили код истека. Они су га грлили, љубили и честитали му на великом успеху. Маса гледалаца је клицала. Одушевљење се дуго није стишало.

Полдин резултат није могао бити признат као званични светски рекорд, пошто је он приликом доскока дохватио руком снег. Међутим, то не умањује значај његовог успеха, јер се видело да његов скок од 120 метара не претставља границу његових могућности.

Овим скоком Југословен Јанез Полда ушао је у историју смучарства као први човек који је са смучкама плетео 120 метара.

Петар СТЕВЧИЋ

ШАР ПЛАНИНА
ПОЛОВА ШАПКА

Зимски спорт

ПОД ЈУЖНИМ ПОДНЕБЈЕМ

НЕОБЈАВЉЕНА ТАБЛИЦА

Од 13 до 17 марта 1948 године на Планици се водила велика и узбудљива борба између југословенских, швајцарских, француских, чехословачких и пољских скакача са смучкама. Тих дана су најбољи југословенски скакачи били не само равноправни са најбољим швајцарским скакачима, који долазе у ред најбољих на свету, него су их скоро редовно побеђивали. То је било први пут у историји југословенског смучарства да су Југословени водили главну реч на великој скакаоници на Планици. Межик, Полда, Прибошек и Финжгар су својим стилем и дужином скокова били у већини случајева бољи од Швајцараца.

Из приложене табеле, која досад још није била објављена, то може најбоље да се види. Она уствари претставља записник о дужини скокова изведених на великој скакаоници на Планици 1948 године. Римски бројеви означавају дужину залета скакача приликом извођења сваког појединог скока. Овај детаљ досад није уношен у таблице, али је он необично важан за правилну оцену вредности наших смучара. Из таблице се види да су наши скакачи редовно, иако с мањим залетом, постигали скокове дуже од Швајцараца, који су прошле године били једини и најозбиљнији такмаци наших скакача на Планици.

Велика скакаоница на Планици има три старта, односно три дужине залетишта. Са I обележен је најнижи старт, односно најкраће залетиште, са II средњи, а са III највиши. Разлика у дужини залетишта између I и III старта износи око 20 метара, а разлика у брзини коју скакач постиже на мосту у моменту

отскока износи између 15 и 20 километара на сат.

Пошто су Швајцарци, Французи и Југословени скакали скоро под истим условима (Швајцарци су сви, осим Блума, имали по пет скокова више од Француза и Југословена, изузев Финжгара и најбољег југословенског скакача Полде, који је у току такмичења извео само пет скокова), можемо лако да упоредимо постигнуте резултате у дужини скокова ових трију репрезентација. Ма да није обичај да се смучарски скокови упоређују само на основу постигнуте дужине (на такмичењу у смучарским скоковима поред дужине скока узима се у обзир и стил скакача), ово упоређење ипак ће јасно и објективно показати праву вредност скакача, јер је дужина скока увек резултат стила (добро изведен залет, отскок, лет кроз ваздух и доскок).

Ако упоредимо резултате 9 скокова комплетних репрезентација (по три најбоља скакача из сваке репрезентације), онда се види да су Југословени седам пута освојили прво место у дужини скока. Полда је био први четири пута, Финжгар, Межик и Прибошек по једанпут.

Ако би сад извршили бодовање постигнутих резултата по најнеповољнијем начину за Југословене, односно првом дали пет, а петом један поен, добили бисмо следећи однос бодова: Југославија 73, Швајцарска 37, Француска 25. Разуме се да разлика у вредности између југословенских и швајцарских скакача није била толико велика као што показују ови бројеви, јер су трећи и четврти скакач швајцарске екипе имали редовно бољи стил него трећи

	13 МАРТ	14 МАРТ	15 МАРТ	16 МАРТ	17 МАРТ
	ПРЕ ПОД.	ПО ПОД.	ПРЕ ПОД.	ПО ПОД.	ПРЕ ПОД.
ЧЕХОСЛОВАЦИ					
1 LUKEŠ	—	—	—	—	78/ 81/
2 BJELONOŽNIK	—	—	—	—	88/ 92/
3 LENEMAJER	—	—	—	—	87/ 94/
4 REMZA	—	—	—	—	92/ 91/
ПОЉАЦИ					
5 WIECZOREK	—	—	82/ 79/ 85/ 98/	99/ 100/	86/ 91/ 92/ 92/ 91/
6 GASIENICA	—	—	—	69/ 71/ 76/ 81/ 80/	69/ 80/ 79/ 83/ 82/
7 KOZAK	—	—	—	79/ 80/ —	74/ 88/ — 93/ 85/
ФРАНЦУЗИ					
8 CHARLET	69/ 67/ 91/ 88/	107/ 105/ 103/	—	—	101/ 93/ 93/ —
9 LUCHINI	74/ 72/ 84/ 86/	105/ 107/ —	—	—	98/ 103/ 97/ 99/ 100/
10 MONNIER	66/ 71/ 90/ 85/	97/ 102/ 104/	—	86/ 102/ 97/	— —
ШВАЈЦАРЦИ					
11 TSCHANNEN	70/ 84/ 98/ 104/	106/ 109/ 102/	102/ 109/ 109/ 114/ 128/	102/ 98/ —	97/ 97/
12 BLUM	69/ 88/ 88/ 111/	102/ 113/ 121/	—	—	— —
13 STUMP	66/ 80/ 79/ 94/	99/ 99/ 97/	93/ 98/ 93/ 108/ 109/	100/ —	— —
14 ZURBRIGGEN	71/ 85/ 89/ 100/	100/ 100/ 97/	100/ 101/ 100/ 106/ 114/	59/ 96/ —	96/ 91/
ЈУГОСЛОВЕНИ					
15 POLDA	78/ 92/ 103/ —	120/ 109/ —	—	—	— —
16 MEŽIK	75/ 84/ 92/ —	100/ 106/ 108/	—	—	103/ 96/ — 99/ 95/
17 PRIBOŠEK	65/ 68/ 92/ —	96/ 100/ —	—	—	102/ 100/ — 100/ 95/
18 FINŽGAR	59/ 80/ 90/ 97/	97/ 97/ 95/	88/ 105/ —	118/ 118/	124/ 98/ — 99/ 100/
19 ZALOKAR	64/ 67/ 77/ 81/	102/ 100/ 98/	—	—	— —
20 RAZBORŠEK	59/ 62/ 74/ 77/	83/ 80/ 92/	—	—	90/ 89/ — 90/ 87/
21 JAVORNIK	72/ 73/ 85/ 83/	93/ 94/ 94/	—	—	91/ 85/ — 85/ 84/
22 LANGUS	59/ 62/ 76/ 72/	79/ 84/ 92/	—	—	81/ 84/ 81/ 92/ 88/
23 ROŽIČ	64/ 62/ 77/ —	82/ 86/ 89/	—	—	86/ 86/ 85/ —
24 ROGELJ	58/ 57/ 70/ 70/	84/ 85/ 88/	—	—	73/ 78/ 77/ 80/ 80/
25 RAZINGER L.	62/ 67/ 78/ 84/	82/ 82/ 95/	—	—	88/ 90/ 86/ 91/ 90/

I скок	II скок	III скок	IV скок	V скок
Полда 78	Полда 92	Полда 103	Полда 120	Блум 113
Межик 75	Блум 88	Чанен 98	Шарле 107	Полда 109
Ликини 74	Цурбриген 85	Межик 92	Чанен 106	Чанен 109
Цурбриген 71	Межик 84	Прибошек 92	Ликини 105	Ликини 107
Чанен 70	Чанен 84	Шарле 91	Блум 102	Межик 106

VI скок	VII скок	VIII скок	IX скок
Финжгар 104	Межик 103	Прибошек 100	Ликини 100
Межик 103	Прибошек 100	Межик 99	Финжгар 100
Чанен 102	Шарле 99	Ликини 99	Чанен 97
Прибошек 102	Чанен 98	Финжгар 99	Межик 95
Шарле 101	Финжгар 98	Чанен 97	Прибошек 95
	Межик 96		

и четврти југословенски скакач, али би југословенска екипа као целина без сумње однела победу над швајцарском екипом. Предност у дужини скока коју су имали југословенски скакачи, још је већа кад се уочи да су они у већини случајева узимали мањи залет него остали скакачи (Швајцарци су само први скок извели са најнижег залетишта, а све остале са врха скакаонице) Полда је само за четврти скок узео залет са врха скакаонице, кад је и постигао 120 метара, док је све остале скоко-

ве извео са првог или другог старта.

Из приложене таблице може да се види још један врло важан детаљ који говори о даљем развоју југословенског смучарског спорта, наиме, најмлађи скакачи који су први пут скакали на великој скакаоници и полазили углавном с најнижег старта, постигали су боље резултате него њихови старији другови. То значи да се приликом учења и усавршавања подмлатка пажња нарочито поклања стили, а то је код смучарских скокова основно.

Југословенски РЕКОРДИ

9 метара	1921 године	Бохинје	Јоже Погачар
33	1929	Блед	Бого Шрамел
38	1931	Блед	Јошко Јанша
40	1932	Оберхоф	Бого Шрамел
51	1933	Инсбрук	Франц Палме
55	1934	Блед	Тоне Дечман
59	1934	Закопани	Франц Палме
62	1934	Планица	Франц Палме
66	1934	Планица	Албин Новшак
67	1935	Планица	Албин Новшак
68	1935	Планица	Бого Шрамел
72	1935	Планица	Бого Шрамел
81	1936	Планица	Албин Новшак
89,5	1936	Планица	Албин Новшак
95	1941	Планица	Руди Финжгар
96	1947	Планица	Руди Финжгар
102	1947	Планица	Руди Финжгар
103	1948	Планица	Јанез Полда
106	1948	Планица	Јанко Межик
109	1948	Планица	Јанез Полда

ЛИСТА СВЕТСКИХ РЕКОРДА У ДУЖИНИ СКОКА СА СМУЧКАМА

23 метра	1888 године	Едвард Лилихаген (Норвешка)
35,5	1900	Олаф Тандберг (Норвешка)
45	1910	Хаусен (Норвешка)
47	1912	Гунар Андерсен (Норвешка)
54	1914	А. Огумдсен (Норвешка)
57,5	1924	Стемсад (Норвешка)
66	1926	Снерсрид (Норвешка)
72	1927	Сигмунд Рид (Норвешка)
75	1930	Адолф Бадрут (Швајцарска)
81,5	1931	Сигмунд Рид (Норвешка)
87,5	1933	Роберт Линбурнер (Канада)

П Л А Н И Ц А

92 метра	1934 године
99	1935
101	1936
107	1938
118	1941
120	1948

Биргер Рид (Норвешка)
Андерсен (Норвешка)

Фриц Чанен (Швајцарска)

НАШИ У ИНОСТРАНСТВУ

Од 30 јануара до 7 фебруара 1948 године одржане су у Сент Моричу (Швајцарска) V зимске олимпијске игре. То је била прва послератна зимска Олимпијада. Спортисти целога света нестрпљиво су очекивали то највеће смучарско такмичење. Међутим, захваљујући организаторима Олимпијских игара, који су сву иницијативу око организације па и одржавања такмичења препустили швајцарским трговцима и хотелијерима, ово велико такмичење личило је пре на сајам него на светско првенство.

Због високих цена у луксузним хотелима Сент Морича такмичење је посматрало највише око 6.000 гледалаца. Рекламе великих трговачких кућа, модне ревије и разноврсне атракције које нису имале никакве везе са спортом потисли су зимске олимпијске игре у други ред, тако, да су оне служиле као још једна забава више, америчким и европским капиталистима.

За V зимске олимпијске игре пријавила се 31 држава, али је на такмичење дошло 28 репрезентација са укупно 1.000 такмичара, међу којима и репрезентација Југославије која је била састављена од 17 смучара. Југословени су се такмичили само у смучарским дисциплинама.

Резултати југословенских такмичара

Код југословенских такмичара који су се савесно и систематски припремали за ово такмичење, осећао се не достатак технике и сигурности, што је на овом такмичењу било одлучујуће за бољи пласман. Југословенски смучари су настојали да овај недостатак надокнаде борбеношћу и смелом вожњом, али због падова, нарочито у спуту и самосталним

скоковима, нису успели да заузму одговарајућа места.

Од свих наших такмичара најбољи пласман постигли су алпски смучари. Са њима можемо бити потпуно задовољни, с обзиром на велику конкуренцију. Пласман југословенских тркача на смучкама, изузимајући Разингера, који се такмичио у норвешкој комбинацији, слабији је него што се очекивало. У самосталним скоковима Јанез Полда постигао је најдужи скок (71,5 метар), али је због пада заузео тек четврто место. Најбољи југословенски скакач био је Кланчник.

Југословенски такмичари у појединим дисциплинама заузели су следећа места:

алпска комбинација — 34,37 и 51 место (80 такмичара)

специјални спуст — 11 и 18 место (30 такмичара)

специјални слалом — 18, 27, 36 и 40 место (80 такмичара)

класична комбинација — 24 место (38 такмичара)

трчање на 18 километара — 30, 32, 33, 39 место (44 такмичара)

трчање на 50 километара — 14, 15 и 16 место (28 такмичара)

штафета 4 x 10 километара — 9 место (12 штафета)

специјални скокови — 23, 32, 41 и 43 место (46 такмичара)

Југословенску смучарску репрезентацију сачињавали су следећи смучари: за алпско такмичење — Молнар, Мулеј, Славко Луканц, Матејвж Луканц, Прачек, Чоп и Бертонцел; за норвешку комбинацију — Разингер; за трчање — Смолеј, Кланчник. Погачник и Книфниц; за самосталне скокове — Кланчник, Карел, Межик, Прибошек и Полда.

ТАКМИЧЕЊЕ У СПЕЦИЈАЛНОМ СЛАЛОМУ

Сент Морич, фебруара 1948

На падини Суврета, на којој се дан раније такмичило у слалому за алпску комбинацију, одржано је такмичење у специјалном слалому за мушкарце. Стаза је имала исти број капија (45), али су оне за данашње такмичење биле друкчије распоређене. Између 80 такмичара на старту су се налазила и 4 југословенска смучара — Молнар, Мулеј Чоп и Луканц Матејвж.

Конкуренција у специјалном слалому била је много већа, па се због тога водила оштрија и узбудљивија борба него у слалому за алпску комбинацију. Сви такмичари који су због пада у спуту морали да одустану од даљег такмичења у алпској комбинацији пријавили су се за такмичење у специјалном слалому.

Иако је време било сунчано, стаза је због хладне ноћи била потпуно залеђена. Организатори су се трудили да је вештачки — разним хемиским средствима, — омекшају. Прва четворица Рајналтер (Швајцарска), Куте, Ореје (оба Француска) и Алвера (Италија) постигли су најбоља времена у првој вожњи. Они су стазу прошли за мање од 70 секунди. Најбољи је био Алвера са временом 67,4 секунде. Французи су били далеко бољи од осталих по стилу. Међу њима најбољи је био Куте. Он је кроз врата пролазио невероватном сигурношћу и лакоћом и гледаоцима је изгледало да је смучање најлакши спорт.

Најбољи југословенски такмичар био је Молнар. Он је у првој вожњи постигао по вредности дванаесто време — 71,4 секунда. Иако овај Молнаров резултат претставља велики успех, за нас је много значајнији резултат нашег најмлађег репрезентативца Мулеја. Њему је учешће на Олимпијади било прво интернационално такмичење, зато се он, као непознат смучар, налазио на старту међу последњима.

Када је Мулеј пошао са старта, стаза је била већ много изрована и искварена, али је он возио срчано, тако да је одушевио све гледаоце. У својој групи, између 40 смучара, он

је био најбољи — 75 секунда. Луканц је у првој вожњи постигао 77,2 а Чоп је возио слабије него што се очекивало.

У другој вожњи такмичари су извели праву егзибицију. Куте је опет показао да има најбољи стил. Најбоље време је постигао Рајналтер (Швајцарска) 62,6 секунда, а Куте 63,3. У другој вожњи наши смучари су такође настојали да поправе своје резултате из прве вожње и тако заузму бољи пласман. Молнар је возио одлично, све до самог циља, али тада је, изненађен једном рупом, смањио брзину, тако да је изгубио неколико секунда. Ипак је постигао врло добро време — 72 секунда. Луканц је имао 73,7 а Чоп 78,8.

На старту је остао још Мулеј. У њега смо се много надали, али смо и стрепили. Он није био довољно искусан за овако велика такмичења. Са старта је пошао одлично. Невероватном брзином и ретком храброшћу пролазио је врата. Изгледало је да ће изненадити. Али на половини стазе, кад је једном смучком налетео на капију, да не би срушио штап што би му донело казну од 5 секунда, он је пао и изгубио најмање 10 секунда. Изгубивши ритам и темпо, млади Мулеј поново је лако пао пред циљем и прошао кроз циљ — за 96 секунда.

Мулеј је заузео 40 место. На свом првом међународном такмичењу за њим је остало још 40 најбољих смучара свих земаља. То су били први које је Тине Мулеј победио.

Ма да му у другој вожњи није пошло за руком да понови успех из прве вожње, Мулеј је показао да има талента и велику борбеност. Зато је он нада нашег смучарског спорта.

Молнар и Матејвж Луканц заузели су 18 и 27 место. Иза себе су оставили познате европске смучаре, Нилсена и Ериксона (оба Норвешка), Чиерониа (Италија), Сиклоа (Мађарска) и друге.

Резултати југословенских смучара у специјалном слалому претстављају највећи успех југословенске репрезентације на V зимским олимпијским играма.